

[Hartvig Frisch.]

Udenrigsminister imødegik, lader sig ikke forsvare, den har ingen historisk Beretigelse.

Men jeg vil gerne i al Korthed svare paa nogle af de Ting, som her er blevet fremført. Jeg kan gøre det kort af den simple Grund, at i de mange Taler, der har været holdt, siden jeg havde Ordet, er paa forskellig Maade fremdraget de paagældende Punkter i de ærede Medlemmer Hr. Svend Niensens og Hr. Stærmoses Taler, saa jeg kun kunde trætte Tinget, hvis jeg blot stod og gengav disse Gendrivelser. Men naturligvis er der nogle Enkeltheder, som jeg gerne vilde forbeholde mig at tage op selv.

For det første vil jeg over for det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen, anerkendende den Tone, der gik gennem hele hans Indlæg, udtrykke min Glæde over, at han sagde, at man fra kommunistisk Side ikke drives af nogen Hævnfølelse eller Blødtørst. Jeg synes, det var en Udtalelse, som det ærede Medlem fortjener Ros for. Derimod er jeg ikke saa forfærdelig vis paa, at det ærede Medlem vil faa Bifald i dette Ting, naar han afviser Hal Kochs Udtalelser, som jeg her citerede en Prøve af, ved at sige, at man aabenbart gerne vil tale om noget andet, nemlig naar Hal Koch havde udtalt sig om Kommunisternes Stilling fra 1940 til 1941. Deri tror jeg ikke det ærede Medlem paa nogen Maade kan faa Ret, for naar man fra kommunistisk Side i „Land og Folk“ hidser den danske Befolkning op paa Kravet om Udrensning til Bunds og til Tops, saa har Professor Hal Koch virkelig Ret i at sige, at skal disse Ord have Mening, saa maa det kommunistiske Partis Holdning i Tiden fra 9. April 1940 til 22. Juni 1941 tages op til en meget alvorlig Behandling. Det er ikke at tale om noget andet. Det har allerede en Taler her bemærket; jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Bøgholm; det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen talte ganske vist om noget andet lige efter, om det med Lønstoppet; det maa man jo nok sige kom aldeles ikke denne Sag det fjerneste ved. Det var heller ikke rigtigt, naar det ærede Medlem sagde, at hans Partis Medlem, den nuværende højtærede Minister Hr. Aksel Larsen, var den eneste, der tog til Orde mod de danske Nazister her. Det er ganske urigtigt.

Men det mest afgørende er vel dog, naar det kommer til Stykket, hvordan Kommunisterne udtalte sig i den nævnte Periode og prøvede at vejlede det danske Folk. Jeg hører nu, at den højtærede Udenrigsminister har været paa en ganske særlig god Fod med den højtærede nuværende Minister Aksel

Larsen ogsaa før den 22. Juni 1941. Jeg kan jo ikke ane, hvad de to Herrer dengang har talt om, men jeg vil gerne stille det Spørgsmaal: skulde det f. Eks. have været saadanne Udtalelser som dem, den højtærede Minister Aksel Larsen fremsatte om den 9. April, og som jeg skal tillade mig at citere fra „Arbejderbladet“ for 12. Maj 1940:

„Skylden for den 9. April, ja, den er at søge i den engelske Aggression, og denne Fordeling af Skylden ændres ikke derved, at den engelske Krigsmaskine ikke var forberedt paa at skulle kæmpe længere end til den sidste Nordmand, den sidste Finne og den sidste Dansker.“

Gud ved, om det er saadanne Ting, de har talt om, den højtærede Udenrigsminister og daværende Hr. Aksel Larsen? (*Udenrigsministeren* [Christmas Møller] Ikke just). Det kan maaske have hjulpet paa Stemningen mellem dem. Ja, saa kan det jo være, jeg kan gribe en heldigere Udtalelse, som snarere kan have været Emnet for Samtalen. Den kommer lidt længere fremme i Tiden, refereret fra et Møde den 26. Januar 1941; maaske var allerede disse Møder begyndt dengang mellem den højtærede Udenrigsminister og Hr. Aksel Larsen. Det siges der:

„Vi afviser alt Provokationsarbejde. Vi tjener ikke imperialistiske Formaal. Vi ønsker ikke Danmark „befriet“ af den engelske Imperialisme. Vi anmoder alle disse Folk, som ønsker dette, om at holde sig i Ro“.

Hr. Christmas Møller — ja, det sidste stod der nu ikke; (*Udenrigsministeren*: Dog ikke);

— „thi de tjener ikke det danske Folks Sag.“

Ja, det er jo muligt, at det er den Slags, der har været Samtale om. Ellers skal man over paa den Linie, at den nuværende højtærede Minister Hr. Aksel Larsen har sagt noget fuldkommen andet, naar han talte med det daværende, ikke ærede Medlem Hr. Christmas Møller, end naar han talte paa Møder og henvendte sig til Forsamlinger. Men en saadan Formodning vil jeg ikke tænke mig vi skal opstille i et saa alvorligt Emne som dette, naar der tales om Udrensning til Tops og til Bunds.

Jeg vilde ogsaa gerne sige et Par Ord til det ærede Medlem Hr. Stærmosen. For det første var det ingen rigtig Gengivelse af mine Ord, naar det ærede Medlem sagde, at jeg vilde sætte Opportunismen i Høj-sædet. Jeg behøver saamænd ikke at „sætte“ den noget Sted, for den ganske simple Kendsgerning, at et lille Land er nødt til at tage Hensyn til de førhaandenværende